

Včera 2. února byl církevní svátek Uvedení Páně do chrámu – přesně 6 týdnů od Vánoc, tedy šestinedělí od Ježíšova narození. Ze 3. knihy Mojžíšovy Leviticus jsme četli ustanovení Mojžíšova zákona o očišťování rodičky po porodu. Mnoho židovských náboženských ustanovení a příkazů se shoduje s našimi zdravotními předpisy a hygienickými návyky (např. mytí rukou před jídlem, omývání zeleniny před konzumací atd.). Doba očišťování ženy po porodu se shoduje s naším šestinedelím. Sedm dní po porodu do slavnosti břízky chlapce (= 8. den) a potom ještě 33 dny: $8 + 33 = 41$ – přesně šest týdnů! /Po porodu dcery je dvojnásobná délka očišťování. To souvisí s tehdejší dobovou představou o podřízenosti ženy. Dívka byla oproti chlapci podceňovaná, přehlížená. Měla cenu jen jako matka předávající život, potomky./ Když si uvědomíme, že Mojžíšův zákon byl sepisován někdy ve 13. – 12. stol. před Kr.!, kdy se hygiena příliš nedodržovala, bylo pro ženu dobré a prospěšné, aby byla po porodu chráněna – vydělena ze společenského i náboženského života, od všech povinností, aby nikam nechodila, a také muž s ní nesměl mít po celou dobu šestinedělí tělesný styk. Rodička měla 6 týdnů klidu na to, aby se po porodu dala do pořádku – což i dnes je nepsaný zákon a doporučení lékařů. I když se nám nelíbí to slovo *nečistá* – že žena byla 6 týdnů po porodu nábožensky nečistá, bylo to pro ni dobré, chránilo ji to! – A ještě jedna věc je důležitá pro naše pochopení, proč byla žena po porodu kulticky nečistá: Podle náboženských představ sousedů Izraele –sousedních pohanských národů patřila oblast plození a rození do moci přírodních božstev. Člověk se tím nejvíce přibližoval bohům, prolamoval se do božské sféry. S tím souvisejí pohanské kultury plodnosti, chrámová prostituce – kněžky v pohanských chrámech apod. Plození a rození byla v polyteismu připisována nadpozemská, božská moc. SZ předpisy tomuto názoru staví zřetelnou hráz, říkají tomu jasné NE. Podle Bible patří plození a rození k základnímu poslání člověka. „Bůh lidem požehnal a řekl jim: Plodte a množte se a naplňte zemi.“ Gn 1,28/ Je to dar a požehnání od Hospodina. Ale člověk se tím nedostává do Boží sféry. Blíže k Bohu se dostává jen vírou, pokorou a poslušností Hospodina. - Bolest při porodu připomíná lidskou neposlušnost a Boží trest za ni. Nařízené očišťování a oběti u Židů ukazují, že přes jedinečnou výsadu a dar plození a rození zůstává člověk hříšníkem, odkázaným na Boží milost a odpuštění. Mateřství a otcovství z nás nedělají polobohy. Je to úžasný dar od Hospodina, je to poslání, svěřenství, veliká odpovědnost. Ale bezdětná žena nebo bezdětný muž nemají menší cenu před Bohem než lidé, kteří děti mají. Rodiče se tím nemohou chlubit, mají zůstat v pokoře a vděčnosti před Hospodinem. - Zvláštní povolení pro chudé nahradit při oběti beránka hrdličkou nebo holoubětem bylo zřejmě připojeno později s ohledem na sociálně slabé. Marie a Josef obětují po šestinedelí oběť chudých – to svědčí o chudobě, prostotě a poníženosti syna Ježíše, který to vše vzal na sebe a stal se jedním z nás.

V našem evangelijním oddíle je citováno ještě další ustanovení židovského zákona: „Hospodin promluvil k Mojžíšovi: Posvěť mi všechno prvorozené, co se mezi Izraelci narodilo jako první (dosl. co otevírá lůno), ať z lidí či dobytka. Je to moje! /Ex 13,2/“ Souvisí to s odchodem Izraelců z Egypta – s 10. a rozhodující ranou, po níž mohli Židé vedeni Mojžíšem konečně odejít z egyptského otroctví. Oné velké noci /odtud slovo Velikonoce/ zemřeli u

Egyptanů všichni prvorození, ale izraelští prvorození byli ušetřeni. Ti byli pod Hospodinovou ochranou a jsou tedy jeho, patří jemu. Každý prvorozený samec z dobytka má být obětován /tehdy byla v náboženství běžná obětní praxe/. A protože Hospodin, jediný pravý a živý Bůh nechce lidské oběti, každý prvorozený syn byl vykoupen – vyplacen obětí zvířete. Při tomto „zasvěcování prvorozených“ v chrámu /spojeném s obětí zvířete/ bylo vždy připomínáno vyjití Izraelců z Egypta a jejich záchrana. Obřad zasvěcení prvorozeného – i Ježíše z Nazaretu, jak si dnes připomínáme – byl projevem víry, že život dává a zachovává Hospodin. V Ježíši Kristu se spojuje prvorozený, který náleží Bohu, s obětovaným beránkem, který nejen prvorozené, nýbrž všechny lidi zastupuje a vykupuje. V tohoto Mariina prvorozeného syna a obětovaného Mesiáše věříme a vyznáváme jej jako svého Pána a Vykupitele. Amen.

/Jindřiška Buttová, 3. 2. 2013 Krč/